

สรุปผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ของหน่วยงานเพื่อหา GAP และการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ที่สำคัญที่จำเป็นต่อภารกิจหน่วยงาน

จากผลการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ ระดับความสำเร็จของการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และการขับเคลื่อนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ สำนักส่งเสริมสุขภาพ โดยกลุ่มสนับสนุนวิชาการ การวิจัยและนวัตกรรม ขอสรุปผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ของสำนักส่งเสริมสุขภาพ เพื่อหา GAP การวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ที่สำคัญที่จำเป็นต่อภารกิจหน่วยงาน และกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานวิชาการ ข้อมูลและความรู้ที่สำคัญและจำเป็นต่อภารกิจของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ ภารกิจ ของกรมอนามัย ดังนี้

➤ ผลการดำเนินงาน : กลไกการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) สู่ สำนักส่งเสริมสุขภาพ องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

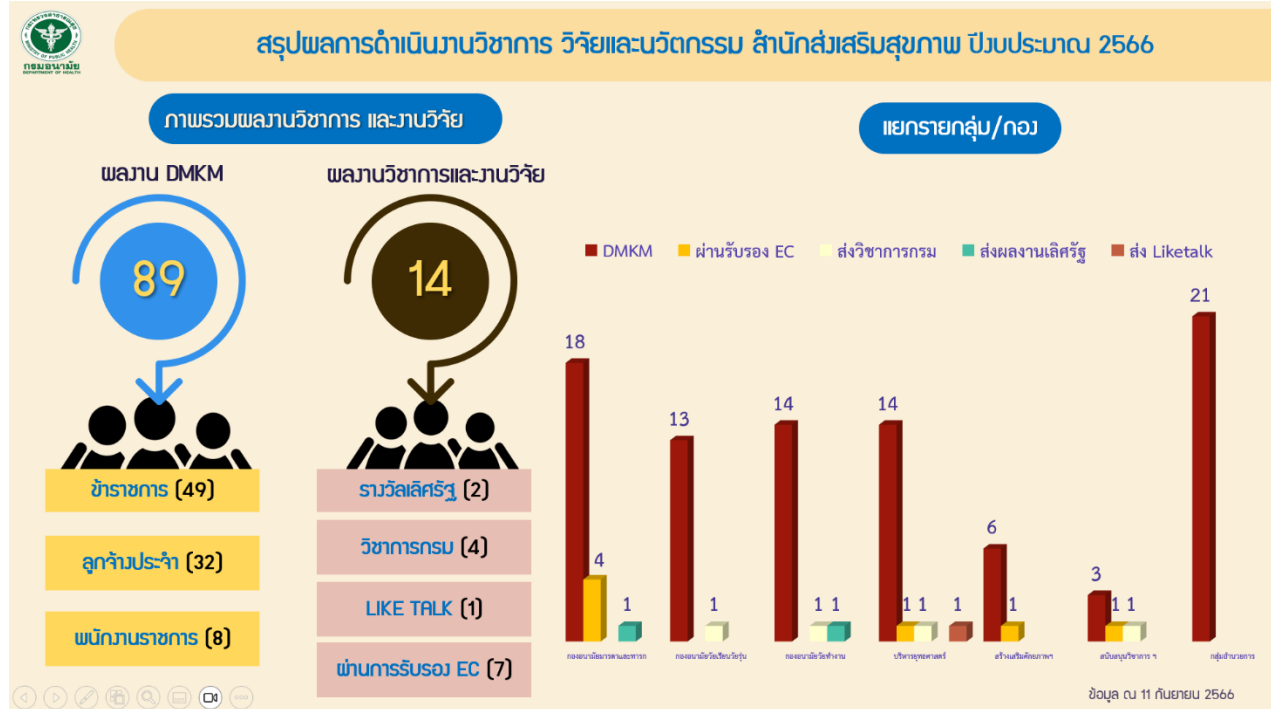
ในปีที่ผ่านมาสำนักส่งเสริมสุขภาพได้ออกแบบกลไกการรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สำนักส่งเสริมสุขภาพเป็นองค์กรที่มุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้การส่งเสริมสุขภาพที่ยั่งยืน เริ่มต้นจากการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้การส่งเสริมสุขภาพที่ยั่งยืน เพื่อให้ผู้บริหารหน่วยงานได้มอบนโยบายและสื่อสารสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร รวมถึงได้รับเกียรติจากวิทยากรที่มีประสบการณ์มาให้ความรู้และร่วมเป็นที่ปรึกษางานวิจัย หลังจากนั้นมีการจัดกิจกรรมวาเลนไทน์ วิจัยเด่น โดยภายในงานได้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เข้าร่วมเห็นความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานวิจัย/วิชาการ ซึ่งมีอาจารย์ภายนอกมาร่วมเป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัยและงานวิชาการต่างๆ ในคลินิกวิจัย โดยในระหว่างปีได้มีการส่งบุคลากรเข้าร่วมการประชุมพัฒนาศักยภาพด้านการจัดการความรู้/อบรม/งานประชุมวิชาการต่างๆ ซึ่งทำให้บุคลากรได้เกิดประสบการณ์ใหม่และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่น นอกจากนี้มีการกำกับติดตามการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการพัฒนาวิชาการ (กพว.) สำนักส่งเสริมสุขภาพ และมีการจัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติให้บุคลากรที่มีส่วนร่วมในการผลิตผลงานวิชาการ/งานวิจัยต่างๆ

➤ ผลผลิต/ผลงานวิชาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

บุคลากรสำนักส่งเสริมสุขภาพ ประกอบด้วยข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำ จำนวน ๘๙ คน จัดทำผลงานการจัดการข้อมูลและความรู้ และนำข้อมูล & ความรู้ขึ้น เว็บไซต์สำนักส่งเสริมสุขภาพ จำนวน ๘๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยส่วนใหญ่เป็นการสรุปงานที่รับผิดชอบ ซึ่งถือว่าบรรลุตามเป้าประสงค์เชิงปริมาณที่กำหนดไว้ สรุปรายละเอียดดังแผนภาพภาพที่ ๑

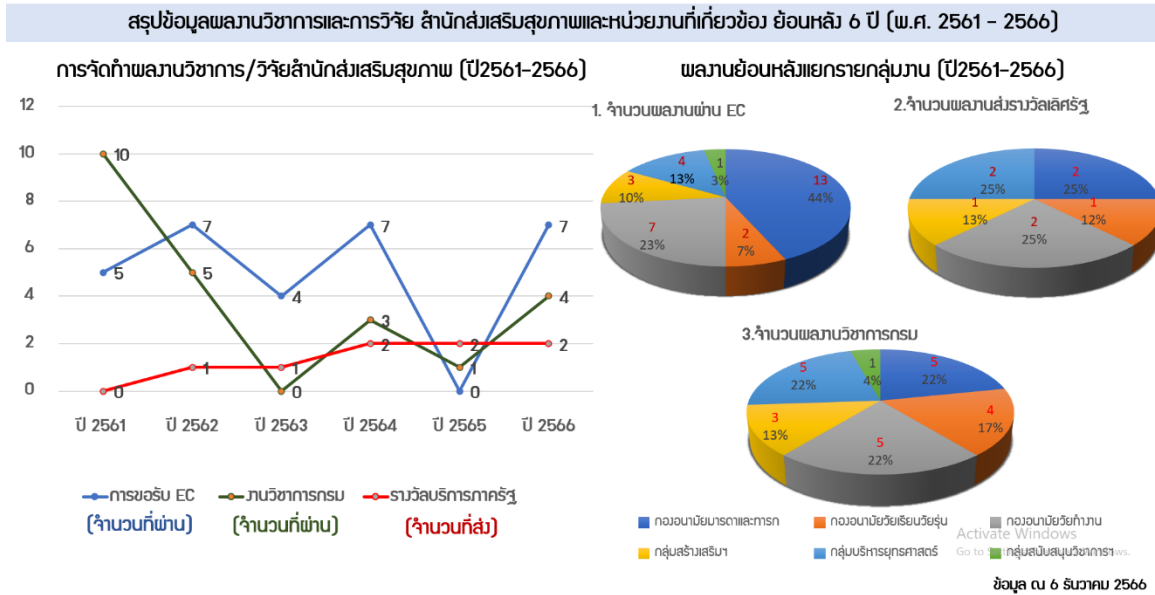
แผนภาพที่ ๑ : สรุปผลการดำเนินงานวิชาการ วิจัยและนวัตกรรม สำนักส่งเสริมสุขภาพและ
หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สำหรับในด้านการผลิตผลงานวิชาการ งานวิจัยและนวัตกรรม พบว่า มีผลงานวิจัยทั้งสิ้น ๑๕ เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๐ เรื่อง เสร็จสิ้น ๕ เรื่อง เผยแพร่/ตีพิมพ์ ๓ เรื่อง มีการส่งผลงานในเวทีต่างๆ จำนวน ๗ ผลงาน ได้แก่ รางวัลเลิศรัฐ จำนวน ๒ ผลงาน การประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑๖ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔ ผลงาน และ Like Talk Award ปี ๗ จำนวน ๑ ผลงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่า จำนวนผลงานนั้นยังมีจำนวนน้อย

เมื่อพิจารณาจากผลงานย้อนหลัง ๖ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖ ของสำนักส่งเสริมสุขภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวมพบว่ามีจำนวนผลงานที่ผ่านการขอรับการรับรองจริยธรรม (EC) จำนวน ๓๐ ผลงาน มีจำนวนงานผลงานที่ผ่านเข้ารอบงานวิชาการกรมอนามัยในปีต่างๆ จำนวน ๒๔ ผลงาน และส่งผลงานรางวัลเลิศรัฐ จำนวน ๘ ผลงาน เมื่อแยกเป็นรายหน่วยงานและกลุ่มงาน พบว่า ผลงานที่ผ่านการขอรับการรับรองจริยธรรม (EC) เป็นผลงานของกองอนามัยมารดาและทารกมากที่สุด ร้อยละ ๔๔ (๑๓ เรื่อง) กองอนามัยวัยทำงาน ร้อยละ ๒๓ (๗ เรื่อง) และกลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ ร้อยละ ๑๓ (๔ เรื่อง) ในด้านผลงานที่ผ่านเข้ารอบงานวิชาการกรมอนามัยในปีต่างๆ พบว่า กองอนามัยมารดาและทารก กองอนามัยวัยทำงาน และกลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ส่งผลงานเข้ารอบมากที่สุด ร้อยละ ๒๒ (๕ เรื่อง) สำหรับผลงานรางวัลเลิศรัฐพบว่าแต่ละหน่วยงาน/กลุ่มงานส่งผลงานในระดับที่ใกล้เคียงกัน คือจำนวน ๑ - ๒ เรื่อง สรุปรายละเอียดดังภาพแผนภาพที่ ๒

แผนภาพที่ ๒ : สรุปข้อมูลผลงานวิชาการและการวิจัย สำนักส่งเสริมสุขภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ย้อนหลัง ๖ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๖)

➤ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานได้แสดงเจตจำนงต่อการขับเคลื่อนหน่วยงานให้เป็นองค์กรสร้างสุข ด้วยการประกาศนโยบายในการส่งเสริมให้บุคลากรมีการจัดทำข้อมูลและความรู้ งานวิจัยและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบรวมถึงมอบหมายหัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่ม ติดตามการดำเนินการเป็นไปตามแผนการพัฒนาการ จัดการข้อมูลความรู้ งานวิจัยและนวัตกรรม สำนักส่งเสริมสุขภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
- คณะกรรมการวิชาการและการวิจัย (กพว.) สำนักส่งเสริมสุขภาพ ของแต่ละกลุ่มงาน มีบทบาทในการขับเคลื่อนและผลักดันให้เกิดการศึกษา วิจัย สร้างนวัตกรรมและการจัดการความรู้ของหน่วยงาน รวมถึง การสนับสนุนและติดตามการจัดทำชุดโครงการวิจัย/วิจัย/นวัตกรรมของกลุ่มงานอย่างสม่ำเสมอ
- ผู้บริหารองค์กรกำหนดให้งานวิจัยเป็นผลงานที่นักวิชาการต้องมีสมรรถนะ และมีผลงานวิจัยในการ พิจารณาเลื่อน ระดับ หรือความดีความชอบ
- ผู้บริหารองค์กรให้ความสำคัญของการจัดทำผลงานวิชาการและงานวิจัย *กำหนดให้เป็นตัวชี้วัด รายบุคคล* เป็นสมรรถนะของบุคลากรในองค์กร และนำมาใช้เป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณา ความ ดีความชอบ ทำให้ได้รับความร่วมมืออย่างมากจากของบุคลากรในหน่วยงาน
- การได้รับความร่วมมือจากบุคลากรสำนักส่งเสริมสุขภาพทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น บุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการออกแบบคลังความรู้ DM&KM สำนักส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเป็นช่องทางเผยแพร่ผลงานวิชาการ บนเว็บไซต์สำนักส่งเสริมสุขภาพ ทำให้ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้
- การสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากรรุ่นใหม่ โดยให้บุคลากรรุ่นใหม่มีโอกาสเข้าร่วมในงานประชุมวิชาการและเวทีแสดงผลงานต่างๆ เพราะการได้เห็นบรรยากาศในการแสดงผลงานจริง ทำให้บุคลากรรุ่นใหม่ นั้นเกิดแรงบันดาลใจในการผลิตงานวิชาการของตนเอง

➤ Gap/ปัญหา/อุปสรรค

๑. ความรู้ ทักษะ ความตระหนัก ของนักวิชาการรุ่นใหม่ ในการศึกษาวิจัยค่อนข้างน้อย
๒. การส่งผลงานวิชาการกรม ผลงานรางวัลเลิศรัฐ ยังมีจำนวนการส่งน้อย เนื่องจากนักวิชาการมีภารกิจจากงานประจำ รวมทั้งการจัดประชุม/เข้าร่วมประชุมต่างๆ จำนวนมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการผลิตงานวิจัย และเขียนผลงาน
๓. การแบ่งโครงสร้างตามภารกิจออกเป็นกองกลุ่มวัยต่างๆ ซึ่งทำให้ภารกิจงานชัดเจนขึ้น แต่อาจทำให้ขาดความเชื่อมโยงกัน ต่างคนต่างคิด เกิดความซ้ำซ้อนและขาดพลังได้

➤ การวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ที่สำคัญที่จำเป็นต่อภารกิจหน่วยงาน

จากข้อมูลบุคลากรสำนักส่งเสริมสุขภาพ กองอนามัยมารดาและทารก กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น กองอนามัยวัยทำงาน กองนวัตบริการสุขภาพะ พ.ศ. ๒๕๖๖ พบว่า ในภาพรวมเป็น เพศหญิง ร้อยละ ๘๔.๒๑ เพศชาย ร้อยละ ๒๓.๑๖ เมื่อพิจารณาตาม Generation พบว่า มี Generation Y (อายุ ๒๔ – ๓๙ ปี) มากที่สุด ร้อยละ ๔๙.๔๗ รองลงมา Generation X (อายุ ๔๐ – ๕๔ ปี) ร้อยละ ๓๗.๘๙ และ Generation BB (อายุ ๕๖ - ๗๐ ปี) น้อยที่สุด ร้อยละ ๒๐ โดยระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๕๑.๕๘ รองลงมาระดับปริญญาโท ร้อยละ ๒๖.๓๒ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๑๐.๕๓ และอื่นๆ ร้อยละ ๑๔.๗๓ เมื่อพิจารณาที่สายงาน ใน ๓ ลำดับแรกพบว่ามีสายงานด้านนักวิชาการสาธารณสุขสูงถึงร้อยละ ๒๙.๔๑ รองลงมาเป็นสายงานด้านพนักงานธุรการ ร้อยละ ๑๗.๖๕ และแพทย์ ร้อยละ ๙.๘๐ ตามลำดับ

จากข้อมูลด้านบุคลากรข้างต้น ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมทั้งการแบ่งภารกิจหน่วยงานตามกองกลุ่มวัยต่างๆ กองอนามัยมารดาและทารก กองอนามัยวัยเรียนวัยรุ่น กองอนามัยวัยทำงาน และการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ เช่น กองนวัตบริการสุขภาพะ ทำให้มีการขยายตัวของบทบาทภารกิจที่มีความชัดเจนขึ้น ส่งผลกระทบต่อกทุกด้าน ทั้งด้านบุคลากรที่มีอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบงานเพิ่มขึ้น มีบุคลากรใหม่ๆ จำนวนมาก ด้านงานวิชาการที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จำเป็นต้องมีการทบทวนและถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ที่สำคัญและจำเป็นต่อภารกิจหน่วยงานทั้งในด้านวิชาการและด้านบริหารที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ได้แก่

ความรู้ด้านวิชาการ	ความรู้ด้านบริหาร
๑. ความรู้/แนวทาง/หลักเกณฑ์ด้านการเขียน ผลงานทางวิชาการต่างๆ เช่น วิจัย บทความ นวัตกรรม KM การส่งผลงานรางวัลเลิศรัฐ เป็นต้น	๑. หลักเกณฑ์/ระเบียบที่เกี่ยวข้องทางการเงิน
๒. ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัย	๒. หลักเกณฑ์/ระเบียบที่เกี่ยวข้องทางพัสดุ
๓. ความรู้อื่นๆที่จำเป็น เช่น ความรู้ด้านโปรแกรม คอมพิวเตอร์ประกอบการนำเสนองาน, ภาษาอังกฤษ เป็นต้น	๓. หลักเกณฑ์/ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเจ้าหน้าที่

รวมทั้งสร้างเวทีเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการบูรณาการงานร่วมกัน และกำกับติดตามการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนวิชาการ (กพว.) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้ได้ผลงานทางวิชาการที่ได้มาตรฐานทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ส่งผลต่อการขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพทุกกลุ่มวัยเป็นไปอย่างคล่องตัว และไร้รอยต่อบรรลุมิติวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่า การนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ บทบาท ภารกิจ และ กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่พึงประสงค์ของกรมอนามัย เพื่อรองรับความท้าทายท่ามกลางบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น การพัฒนาสมรรถนะกำลังคนเป็นยุทธศาสตร์สำคัญยิ่ง จึงขอเสนอข้อเสนอต่อการพัฒนางาน วิชาการและการวิจัย โดยให้จัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานขับเคลื่อนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (LO) ด้าน การส่งเสริมสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ดำเนินงาน ๕ มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ ๑ การขับเคลื่อนวิชาการโดยคณะกรรมการพัฒนาและขับเคลื่อนวิชาการร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ผลักดันให้เกิดการศึกษาวิจัย สร้างนวัตกรรม และการจัดการความรู้ของหน่วยงานสู่การเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: LO)

มาตรการที่ ๒ พัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้าน การจัดการองค์ความรู้/วิชาการ/งานวิจัย/ นวัตกรรม

มาตรการที่ ๓ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดการความรู้ (KM) และการทำงาน มาใช้ในการส่งเสริมการจัดการความรู้

มาตรการที่ ๔ สนับสนุน /เสริมพลังเพื่อเพิ่มพูนความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชี้แนะแนวทางพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรม

มาตรการที่ ๕ การประเมินผลการดำเนินงานสรุปบทเรียนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

กลุ่มสนับสนุนวิชาการ การวิจัยและนวัตกรรม สำนักส่งเสริมสุขภาพ